

53 pct.

Så mange svarer ja til, at detailhandlen bør stoppe med at sælge buræg. Det fremgår af en meningsmåling, som Dyrenes Beskyttelse står bag. Kun 29 pct. svarer nej til spørgsmålet. Ikke desto mindre er 60 procent af de æg, der havner i indkøbskurven, buræg.

FAGLIGT TAL

MARK & STALD

Af økologikonsulent
Søren Lykke Jensen
LMO

Stillingen er 1-0 til vejret

Indtil nu fører vejret på point, men endelig er der kommet lidt grønt ind i det kolde forår, og varmen er ved at indfinde sig. Dejligt, når man tænker på så lang og kold en vinter, som gik over i et forår som vi knap kan kalde forår.

Giv ukrudtet modstand

For at give mest mulig medgang til en sent sået vårsæds-afgrøde er det vigtigt med rettidig omhu. Husk at vurdere mulighed for blindstrigling. Det vil sige strigling ca. to dage før forventet fremspring og anden strigling, når kornet er ca. på 3-bladsstadiet. For de fleste markers vedkommende er blindstrigling nok ved at være passé eller lige op over. Vær derfor opmærksom og stå af traktoren for at tjekke, at kornet ikke skades.

Brug alle prognoserne

Brug slætgæsprognosen til at se, hvornår slætmarken har opnået det mest optimale stadium både med hensyn til kvalitet og udbytte. Med dette værktøj kan du finde ud af, hvornår du skal tage 1. slæt på netop dine marker. Energi og protein i kløvergræsset er meget dyrebart. Derfor er mit budskab, at med mest mulig planlægning, gode værktøjer og omhu kan det aldrig gå helt galt med udbytte og kvalitet. Vi er ikke herrer over vejret, men jo bedre planlægning, jo færre ubekendte er der at arbejde med. Derfor er der også udviklet to andre værktøjer - skårlægningsprognosen og fortørringsprognosen. Brug dem. Du finder mere på www.landbrugsinfo.dk/grovfoder.

Styrk den øvrige fauna

Husk, at gøre noget aktivt i forhold til naturen på din jord. Med det mener jeg, at du kan etablere nogle steder i eller omkring dine marker, som styrker den øvrige fauna. En god ide er at lave såkaldte vildt- eller faunastriber langs hegn og på steder, hvor det måske alligevel ikke er rentabelt at dyrke andet. Mulighederne for at vælge vildtafgrøder er mange. Nogle gode valg er boghvede, solsikke, turnips, fodermarkkål, honningurt og kløvergræs. Lige nu er der åbnet for en tilskudsordning, hvor du kan søge tilskud til etablering af vildtstriber. Nærmere detaljer og regler samt tilskud kan du få ved at kontakte din konsulent.

Husk at nyde foråret og den kommende sommer - der er god grund til det.

Den anvendte gårdtoaster i forsøget er den amerikanske Diltz-Wenzel, men der findes andre på markedet med større kapacitet.

Varme giver 70-80 pct. mere AAT

Toastede hestebønner og lupiner kan skubbe mere soja ud af foderplanen end forventet

Af Karen Munk Nielsen
Foto: Kirstine F. Jørgensen

Nu skulle det være ganske vist. Effekten af at varmebehandle lupin og hestebønner til kvægfoder er utrolig god. Faktisk endnu bedre end projektleder Kirstine Flinholm Jørgensen, Videncentret for Landbrug, havde turdet håbe, da hun satte en afprøvning af en gårdtoaster i gang hos økologiske mælkeproducenter.

Aarhus Universitet har nu undersøgt fordøjeligheden af det toastede foder i vomfistulerede køer i Foulum, og resultatet er yderst positivt. Det interessante er ikke kun, at proteinets nedbrydningshastighed er sænket betydeligt, så AAT-værdien i den toastede vare stiger 70-80 procent, men at tarmfordøjeligheden samtidig er bibeholdt på et højt niveau. En velkendt risiko ved var-

mebehandling er nemlig, at proteinet bliver beskyttet så godt, at det fordøjeligheden falder i tyndtarmen. Det var ikke tilfældet her.

Erstatter soja

Det betyder, at mælkeproducenterne kan erstatte endnu mere dyr soja med danskavlet protein end forventet.

- Vi har i praksis set, at man kan fodre med 4,5 kg toastet hestebønne uden problemer. Men vi har også set, at man kan fodre med 4,5 kg og få problemer, konstaterer Kirstine Flinholm.

I sidstnævnte tilfælde var

der tale om en højtydende besætning, hvor køerne ud over de toastede bønner også fik crimpede hestebønner.

- Det var en tanninholdig sort, og det har nok påvirket smageligheden og er gået ud over foderoptagelsen, lyder Kirstine Flinholms forklaring.

Her er opskriften

Med resultaterne fra de vomfistulerede køer i baglommen, er Kirstine Flinholm nu klar med opskriften på den rette toastning. Den lyder på en gennemløbshastighed på

60 minutter og opvarmning til 120 grader. Det er vel at mærke temperaturen i foderet, så olien i kappen skal varmes op til omkring 150 grader.

Kirstine Flinholm understreger, at opskriften alene gælder den Diltz-Wenzel toaster, som er anvendt i projektet. Andre anlæg kan have andre optimum.

Nu mangler der fedt

- Vi valgte denne toaster, fordi den blandt andet var el-drevet. Der findes gasdrevne toastere, men vi havde ikke lyst til åbne flammer og risiko for dioxin, og så spillede det selvfølgelig også ind, at den var relativt billig, forklarer Kirstine Flinholm, som snart har en brugt toaster billigt til salg, hvis nogen skulle være interesseret.

- Jeg skal bare lige have toastet nogle hørfækager først.

Det skal hun, fordi det næste problem, der skal løses, er køernes fedtforbrug. Når soja erstattes af toastede hestebønner, mister rationen fedt.

Resultater fra nylonposetest

Århus Universitet, Foulum, har undersøgt fordøjeligheden af protein i gårdtoastet hestebønne og lupin. Metoden er den såkaldte nylonposetest i vomfistulerede køer. Det giver en mere sikker bestemmelse end laboratorieanalyser.

	Hestebønne		Lupin	
	Kontrol	Varme	Kontrol	Varme
Nedbrydning, % pr. time	10,6	3,9	10,1	2,4
Tarmfordøjelighed*, %	87,2	92,6	87,7	89,9
AAT, g/kg ts	110	190	118	222
PBV, g/kg ts	142	46	174	50

* af unedbrudt foderprotein